

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	Магістр	Форма навчання	Денна/заочна	Навчальний рік/семестр	2020-2021 н.р. семестр II/3.
----------------------	---------	----------------	--------------	------------------------	------------------------------

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Теорія та методика навчання у початкових класах
Кафедра	Кафедра педагогіки та психології
Освітня програма	ОПП 01 Освіта/Педагогіка, 013 Початкова освіта, другий (магістерський) рівень вищої освіти, денна форма
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни: обов'язкова Кількість кредитів: 4 Лекції: 30 Семінарські/практичні заняття: 16 Лабораторні заняття: Самостійна робота: 74 Вид контролю: іспит
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Біда Олена Анатоліївна доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки та психології e-mail: tetyanna@ukr.net
Пререквізити навчальної дисципліни	Загальна педагогіка, Дидактика, Педагогіка вищої школи, Порівняльна педагогіка
Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни	Дисципліна спрямована на забезпечення умов для опанування студентами основними поняттями, змістом і принципами побудови управління у загальноосвітніх навчальних закладах, основними документами про функціонування і розвиток початкової освіти, методикою методичної роботи і наукової організації праці в умовах школи першого ступеня; ознайомлення майбутніх учителів початкової школи із основними проблемами і шляхами удосконалення внутрішкільного керівництва школи першого ступеня; формування вміння організації методичної роботи та створення педагогічного середовища для наукової організації праці молодших школярів і вчителів в умовах початкової ланки освіти; вивчення, узагальнення та впровадження перспективного педагогічного досвіду, раціонального прогнозування і планування своєї професійної діяльності; навчання оцінювати різні педагогічні явища, визнання сутності навчального і виховного процесів; бачення причинно-наслідкових зв'язків педагогічного впливу і результатів,

глибокого усвідомлення сутності передового, перспективного досвіду в умовах демократизації суспільства, реформування освіти.

Дисципліна «Теорія та методика навчання у початкових класах» має мету поглибити, розширити, інтегрувати знання з педагогіки, педмайстерності, навчально-виховних технологій; практично опанувати різними формами організації навчального і виховного процесів початковій школі; виховати у магістрантів особистісні якості майбутнього педагога, відповідального ставлення до виконання ролі вчителя, прагнення постійно займатись самонавчанням, саморозвитком, самовдосконаленням; ознайомити студентів з організацією, змістом, принципами та методами управління у початковій школі.

Очікувані програмні результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

ЗНАТИ :

- виникнення та розвиток наукових шкіл управління;
- загальні основи управління початковою освітою;
- органи управління загальноосвітнього навчального закладу та початкової школи як структурного елементу;
- форми, види та методи внутрішкільного контролю; особливості планування роботи початкової школи;
- права та обов'язки педагогічних працівників;
- основи методичної роботи в початковій школі та ведення документації;
- технології вивчення та впровадження інноваційного педагогічного досвіду.

ВМІТИ:

- здійснювати організацію діяльності вчителів початкових класів в умовах школи першого ступеня;
- моделювати процес управління початковою освітою;
- формувати досвід аналізу, самоаналізу та самооцінки педагогічних явищ і ситуацій;
- організовувати методичну роботу та планувати власну педагогічну діяльність;
- здійснювати внутрішньошкільний контроль;
- забезпечувати ефективний документообіг у початковій школі;
- розвивати професійну самосвідомість.

Загальні компетентності 1, 2, 3, 5

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Знання категоріальних засад вивчення процесів самоорганізації в природі та соціокультурному світі. Вміння продукувати нові наукові ідеї з урахуванням етичних цінностей сучасної світової культури. Здатність розвивати фундаментальні гуманістичні цінності у власному науковому дослідженні. Здатність застосовувати знання під час наукових досліджень. Здатність працювати з різними джерелами інформації, аналізувати та синтезувати її, виявляти не вирішені раніше задачі (проблеми) або їх частини, формулювати наукові гіпотези. Здатність організовувати творчу діяльність і процес проведення наукових досліджень. Здатність критично сприймати й аналізувати чужі думки й ідеї, шукати власні шляхи вирішення проблеми, здійснювати критичний аналіз власних матеріалів. Вміння з нових дослідницьких позицій формулювати загальну

методологічну базу власного наукового дослідження. Комплексність і системний підхід до проведення наукових досліджень.

Фахові компетентності 1, 2, 3, 5, 6, 7

Здатність здійснювати викладацьку діяльність: реалізація організаційного процесу з використанням інноваційних технологій; формування культурного середовища щодо задоволення потреб населення регіону; здатність прогнозувати, проектувати та коригувати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітнього процесу ЗО на засадах етики професійного спілкування; володіння методами спостереження, опису ідентифікації, класифікації об'єктів освітнього середовища; сучасні уявлення про закономірності, принципи та форми педагогічної діяльності вчителя; здатність ефективно і компетентно приймати участь у різних формах професійної та наукової комунікації; застосовувати вітчизняний та зарубіжний досвід у справі шкільництва; аналізувати, порівнювати та узагальнювати педагогічну діяльність педагога; методичний супровід професійної діяльності у сфері освіти; професійна самоосвіта, особистісне зростання, вдосконалення подальшого педагогічного розвитку.

Програмні результати навчання:

ПРН 3, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 15

Здатність вдосконалювати свою особистість, підвищувати інтелектуальний та культурний рівень; володіти основними критеріями в надзвичайних ситуацій; нормативними вимогами до планування та організації освітнього процесу; відтворювати основні знання дидактичних, психологічних, методичних закономірностей, уміти аналізувати та конструювати можливі логічні структури навчального предмет і обирати ті із них, які виявляються оптимальними для певного рівня професійної підготовки та забезпечують дотримання культурологічного і діяльнісного підходів до навчання і виховання.

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ
ОРГАНІЗАЦІЇ ТА УПРАВЛІННЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНІМ
НАВЧАЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ**

Тема 1. Управління як вид діяльності та наука

Тема 2. Загальні основи управління та керівництва освітою й школою

Тема 3. Закономірності розвитку навчально-пізнавальної діяльності учнів

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ І
УПРАВЛІННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ**

Тема 4. Планування та організація навчально-виховного процесу в початковій школі

Тема 5. Організація методичної роботи в початковій школі

Тема 6. Організація і проведення внутрішкільного контролю

Тема 7. Організація роботи груп подовженого дня

Тема 8. Ведення шкільної ділової документації у початкових класах

Тема 9. Вивчення, узагальнення та впровадження інноваційного педагогічного досвіду

Тема 10. Контроль і оцінка знань, умінь і навичок учнів
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Тема 11 Сутність освітнього процесу в початковій школі
 Тема 12. Принципи навчання і виховання в початковій школі
 Тема 13. Організаційні форми в початковій школі
 Тема 14. Основні методи роботи в початковій школі

Методи навчання

словесні: лекційний метод, розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, інструктаж; практичні: метод вправ, практична робота; наочні: ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження.

Критерії контролю та оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
64–74	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)

Політика щодо академічної доброчесності

Усі види письмових робіт перевіряються на наявність плагіату і є такими, що виконані при наявності не менше 80% оригінальності авторського тексту. Списування під час виконання письмових контрольних видів робіт заборонено. Користуватися мобільними пристроями під час проведення різних видів контролю успішності, дозволяється лише з дозволу викладача.

[Положення про академічну доброчесність в ЗУІ](#)

[Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗУІ](#)

Методичне забезпечення

- підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, наукові періодичні видання;
- конспекти лекцій, семінарських та практичних занять;
- мультимедійні презентації до навчальних занять;

	<ul style="list-style-type: none"> • навчальні відеофільми, відеофрагменти лекцій, практичних, виховних заходів у закладах освіти
<p>Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси</p>	<p style="text-align: center;">Базова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Барабаш Ю.Г. Основи внутрішкільного управління: навч.-метод. посібник / Ю.Г.Барабаш, Р.М.Пріма, Ц.Й.Барабаш. – Луцьк: ВРВ «Вежа» ВНУ ім..Лесі Українки, 2009. – 439с. 2. Барабаш Ю.Г. Освітній менеджмент: навч. посібник / Ю.Г.Барабаш, Р.М.Пріма, Ц.Й.Барабаш. – Луцьк: СНУ ім..Лесі Українки, 2014. – 448с. 3. Григораш В. В. Настільна книга заступника директора школи з навчально-виховної роботи / В. В. Григораш. – Х. : Вид. група «Основа», 2008. – 304 с. 4. Григораш В. В. Організація діяльності керівника школи / В. В.Григораш. – Х. : Вид. група «Основа», 2011. – 224 с. 5. Кулаченко О. В. 105 схем і таблиць: Заступнику директора та вчителю початкової школи /О. В. Кулаченко. – Х. : Вид. група «Основа», 2009. – 112 с. 6. Мармаза О.І. Менеджмент в освіті: дорожня карта керівника / М.І.Мармаза. – Х.: Вид. група «Основа», 2007. – 448с. 7. Мармаза О.І. Менеджмент в освіті: секрети успішного управління / М.І.Мармаза. – Х.: Вид. група «Основа», 2005. – 176с. 8. Методична робота вчителя початкових класів / уряд. О.Б.Полевікова. – 2- ге вид. – Х. : Вид. група «Основа», 2012. – 320 с. 9. Настільна книга заступника директора в початковій школі / уклад. Іванова Г.Ж. – Х.: Вид. група «Основа», 2009. – 395с. 10. Наука управління загальноосвітнім навчальним закладом: навчальний посібник / Т.М.Десятов, О.М.Коберник, Б.Л.Тевлін, Н.М.Чепурна. – Х.: Вид. група «Основа», 2003. – 240с. 11. Онишків З.М. Основи школознавства: навчальний посібник для студ. Пед. вузів. – 3-те вид., доповнене і перероблене. – Тернопіль: Богдан, 2003. – 176с. 12. Управління навчальним закладом : навчально-методичний посібник: у 2-х ч.1. Абетака менеджера освіти / В. В. Григораш, О. М. Касьянова, О. І. Мармаза та ін. – Харків : Веста, Вид-во «Ранок», 2004. – 160 с. 13. Управління навчальним закладом : навчально-методичний посібник: у 2-х ч.1. Ключ до професійного успіху / В. В. Григораш, О. М. Касьянова, О. І. Мармаза та ін. – Харків: Веста, Вид-во «Ранок», 2004. – 152 с. 14. Сучасний керівник навчального закладу – менеджер освіти. – Тернопіль: Астон, 2003. – 344с. <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Логіка і методи педагогічних досліджень. Wwww.tspu.edu. /3. 06. 2008/ http://www.tspu.edu.ua/kurs/4/Lekcii/Lec2.html 2. Державний стандарт початкової загальної освіти (поступово набирає чинності з 1 вересня 2012) [електронний ресурс]. - Режим доступу до документа: http://mon.gov.ua/index.php/ua/diyalnist/osvita/doshkilna-ta-zagalna-serednya/zagalna-serednya-osvita/149-

diylnist/osvita/doshkilna-ta-zagalna-serednya/zagalna-serednya-osvita/6091

3. Короткий термінологічний словник з інноваційних педагогічних технологій [електронний ресурс]. - Режим доступу до документа: <http://www.info-library.com.ua/books-text-6601.html>
4. Лист Міністерства №1/9-303 від 11.06.2014 «Про навчальні плани загальноосвітніх навчальних закладів та структуру 2014/2015 навчального року». – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/ua/about-ministry/normative/2450->
5. Лист Міністерства № 1/9-343 від 01.07.2014 «Про організацію навчально-виховного процесу у загальноосвітніх навчальних закладів і вивчення базових дисциплін в основній школі». – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/ua/about-ministry/normative/2604->
6. Лист Міністерства № 1/9-376 від 25.07.2014 «Про методичні рекомендації з питань організації виховної роботи у навчальних закладах у 2014/2015 навчальному році». –Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/ua/about-ministry/normative/2679->
7. Лист Міністерства №1/9-385 від 30.07.2014 «Методичні рекомендації для проведення бесід з учнями загальноосвітніх навчальних закладів з питань: уникнення враження мінами і вибухонебезпечними предметами та поведінки у надзвичайній ситуації». – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/ua/about-ministry/normative/2670->
8. Організація методичної роботи в початковій школі [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://do.gendocs.ru/docs/index-24210.html> . – Назва з екрану.
9. Основні напрями досліджень. Академія педагогічних наук України. /3. 06. 2008/ Академія педагогічних наук України вул. Артема, 52-А, Київ, 04053, Україна 7<http://www.apsu.org.ua/ua/science/direction/>
10. Фіцула М.М. Педагогіка. Інтернет-магазин «bookstore.net.ua» /3. 06. 2008/ <http://bookstore.net.ua/moreinfo.php?Bookid=9>
11. 7. Наукові дослідження — шлях до розв'язання проблем педагогіки. Ua.textreferat. /3. 06. 2008/ <http://ua.textreferat.com/referat-12845.html>
12. Горін М.О., Нагаєв В.М. Студентську наукову творчість на новий науковий рівень аграрної науки. /3. 06. 2008/ Агроосвіта. Вища аграрна освіта України. №22. Лютий 2004. [Www.smcae.kiev.ua/pdf/22.pdf](http://www.smcae.kiev.ua/pdf/22.pdf)
13. Богдан Козак. Українська національна ідея та експериментальна педагогіка. Newright.il.if.ua /3. 06. 2008/ [Www. Newright.il.if.ua/kozak](http://www.Newright.il.if.ua/kozak).
14. Наукові дослідження. Learn.dlab.kiev. /3. 06. 2008/ Міжнародний науково-навчальний центр інформаційних технологій та систем НАН та МОН України. [Http://learn.dlab.kiev.ua/?L=ua&p=ractivities](http://learn.dlab.kiev.ua/?L=ua&p=ractivities)
15. НАУКОВІ ШКОЛИ. Uipa. Kharkov. Ua. /3. 06. 2008/ 2006 УІПА. [Http://www.uipa.kharkov.ua/nau_school.html](http://www.uipa.kharkov.ua/nau_school.html)